Zprávy zahraniční.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Utekl do Ameriky.

Berlín, 29. září. — "Frankfurter Zeitung" oznamuje, že zpronevěřil **Efraim** Kamer, šef jedné banky v Stanislavi, v Haliči, $12.000 a utekl do **Ameriky**. Týž pozbyl mnoho peněz bursovními spekulacemi a karbanem.

Nejde to.

Vídeň, 29. září. — Uherský ministerský předseda, hrabě Khuen Hedarvary, poslal již zase císaři svoji resignaci z úřadu. Poslanecká sněmovna mu totiž odhlasovala nedůvěru a Hedervary nahlíží, že svůj úkol neprovede. Kde má nyní císař ministerského předsedu hledat?

Příčina, proč hrabě Hedervary odstupuje, se vysvětluje takto: Khuen Hedervary jest pro svoji pověst' z Chorvátska považován za osobu Uhrám tak nebezpečnou, že se sami liberálové, vládní strana, proti němu postavili. Ostatně strana liberalní jest dnes již na dobro rozbita. Vedle toho Khuen Hedervary ve sněmovně vyvolal velikou nevoli, když jen chabě hájil Uhry proti útokům ministerského předsedy předlitavského, dra. Koerbra, jenž na říšské radě prohlásil, že rakouská polovina říše bude právo císařovo v otázkách armádních proti Uhrám co nejhouževnatěji bránit. Předlitavská vláda nikdy požadavky neschválí. Němci Koerbrovi přizvukovali, kdežto Mladočeši a ostatní poslanci slovanští drželi se stranou, poněvadž nemají příčiny vládu podporovat.

Dnešní situace jest zase velice kritická. Khuen Hedervary byl jediný člověk, který chtěl za těchto choulostivých poměrů předsednictví ministerstva přijmouti a oposici lámati. Žádný uherský státník na jeho místo nevstoupí a císaři zbývá nyní jenom jedno z dvojího: Buď se Mad'arům docela podrobiti anebo s nimi zahájiti boj ostřejší, rozpuštěním sněmovny a zrušením ústavy. Parlamentární prostředky jsou už nadobro odbyty. Oposice, jíž nyní stojí v čele starý Barabáš, jest odhodlána hnáti svoji agitaci do krajností. Němci v Pešti bojí prý se o život a hodlají se z hlavního města uherského stěhovati.

Nevyhověli mu.

Budapešť, 30. září. — Hrabě Hedervary oznámil dnes ve sněmovně formálně svou resignaci jako předseda ministerstva a žádal, aby se sněmovna odročila k vůli utvoření nového ministerstva. Hned na to s ostatními ministry odešel. Předseda sněmovny, hrabě Apponyi, rozhodl však, že není resignace kabinetu dostatečným důvodem k odročení a vyzval sněmovnu, aby ve své práci pokračovala.

František Košut vyjádřil své překvapení nad odchodem ministerstva a pravil pak, že doufá, že bude jmenován ministerský předseda, který se postaví rozhodně na odpor vměšování se rakouského ministrpresidenta, Koerbera, do uherských záležitostí.

Mad'ary popudila nejvíce poznámka dra. Koerbra v říšské radě, že jest Rakousko hotovo pustiti se do války na obranu císařova prohlášení proti uherskému požadavku mad'arské armádní řeči v uherské části rakousko-uherského vojska.

Vůdce opposice, František Košut, jest pro smírné vyřízení věci, ale poslanec Barabas, jenž vede většinu Košutových přívrženců, chce hnáti agitaci do krajností.

Němečtí obchodníci v Budapešti se počínají báti o své životy následkem proti nim pronášených hrozeb, jež jsou výsledkem jazykové agitace v Uhrách.

Budapešť, 30. září. — Po zahájení uherské sněmovny žádal poslanec Barabas za odpuštění k vůli svým útokům na krále, o němž se minulého čtvrtku vyjádřil, že se mu nevěří. — Jeho omluva byla sněmovnou přijata a protokol v tom smyslu pozměněn.

Hrabě Hedervary hájil rakouského premiera Koerbra, k veliké zlosti přívrženců Košutových a Apponyiových, kteří ho ustavičně přerušovali pokřikem.

František Košut podal sněmovně návrh, dle něhož má býti vzata řeč hraběte Hedervaryho zítra v úvahu.

Budapešť, 30. září. — Sněmovna se dneska konečně odročila, aby vyčkala utvoření nového ministerstva. Zástupce vládní strany, liberal Kubinyi, prohlásil, že strana jeho nebude podporovat žádné jiné ministerstvo než takové, které se proti dru. Koerberovi důkladně ohradí a čest uherského státu náležitě obhájí. Jsou obavy, že císař tento poslední krok uherské sněmovny bude považovati za osobní výzvu k boji a že se podle toho zařídí. Maďaři však se boje nelekají.

Vídeň, 30. září. — V Budapešti se udály vážné výtržnosti. Stávkující kočové nábytkových povozů srazili se s policií a bylo poraněno 60 osob, z nichž 10 vážně. Policie konečně vyzvedlila na výtržníky a několik jich poranila. Vojsko pak zjednalo pokoj.

Vídeň, 30. září. — Dnes zemřelz v Čelovci, v Korutanech, zpěvačka a herečka, paní Marie Geistingerová. — Táž konala tké dvě cesty po Americe, z nichž byla poslední r. 1897.

Carův příjezd.

Vídeň, 30. září. — Car sem dnes přibyl v průvodu četné družiny a ministra zahraničních záležitostí, hraběte Lambsdorffa, a byl pozdraven na nádraží císařem a arcivévody. Oba panovníci se dvakráte políbili. — Když opustili nádraží, byl vypálen císařský salut. Cesta k schoenbrunnskému zámku, kam panovníci jeli, byla obsazena vojskem a tísnily se na ní veliké zástupy lidu. V zámku byla hostina, které se súčastnili oba císařové, arcivévodové, arcivévodkyně, hr. Lambsdorff, rakouský ministr zahraničních záležitostí, hrabě Goluchowski, ruský velevyslanec, rakouští ministři a jiné vynikající osobnosti.

Při příjezdu carově nebylo nikde patrno nějaké lidové nadšení. Úřady jevily nemalé stísnění následkem obav, aby socialisté cara nějakou nepřátelskou demonstrací "neurazili". Všude bylo plno vojska a na mnoha místech, v užších ulicích, vůbec lidu přístup nedovolen. Car jevil na sobě únavu.

Aby se vzácnému hosti nic nepříjemného v městě nestalo, projel průvod pouze ulicemi a odebral se do zámku Schoenbrunnu, nikoli do zimního císařova sídla, vídeňského hradu. V Schoenbrunnu odbyla se malá hostina, jíž vedle cara súčastnil se císař, následník trůnu a několik vybraných hostí většinou z císařské rodiny. Potom celá společnost, aby měla od Vídeňáků pokoj, odejela do Štýrska, na císařský lovecký zámek u Neuburgu. Tam se povede všecko politické vyjednávání a car bude tam sídliti tak dlouho, nežli nastoupí zase cestu zpáteční. Tam jej provází ministr zahraničních záležitostí Lamzdorf, stejně jako rakouský ministr Goluchovský, kteří povedou všecko politické vyjednávání.

Na slavnostním banketu, jenž byl hned po příjezdu cara odbýván, připjel císař František Josef hosti svému na zdraví a pronesl řeč, která se ve všem podobala řečem toho druhu, jaké se u příležitosti vítání panovníků mluvívají. Císař to už umí nazpaměť. Pravil, že jej návštěva velice těší, neboť je to projev carova přátelství, nad nímž se on, císař, velice raduje. Srdečnost jejich osobních vztahů měla blahodárné účinky na politické poměry a přátelství obou zemí, a císař doufá, že jejich úplná shoda v záležitostech balkánských přispěje opětně k tomu, aby se evropský mír udržel. Car na to odpověděl, že jej tato slova císařova velice dojímají. Přijal pozvání na návštěvu Rakouska se zvláštní radostí, neboť ho to těší, že tu může projeviti svoje vlastní osobní náhledy. Srdečné dorozumění mezi Ruskem a Rakouskem a dohoda mezi oběma jejich vládami jest velikým výsledkem práce pacifikační, na níž se oba státy vzhledem k Balkánu dohodly. Mají při tom jen vznešené cíle lidskosti, pokračoval car, kteréž vylučují všecku stranickost a jichž možno dosáhnouti jenom pevností a nepodajností. Jenom takovým způsobem lze zabezpečiti úplný pokoj na Balkáně. — Když mluvil car o "cílech lidskosti", ani se při tom nezačervenal.

Dr. Lorenz se brání.

Ve vídeňské "Neue Freie Presse" uveřejňuje dr. Lorenz dlouhý článek, v němž se brání proti útočníkům z Ameriky. Praví, že všecko tvrzení, jako by se mu byly operace ve Spoj. Státech nedařily, jest vymyšleno a vylháno. Jisto jest, že jej mnozí američtí lékaři nenávidí, a to jen z ohledů obchodních. Jeho cesta po Americe zkazila mnohým praksi na dobro. Největším jeho nepřítelem jest jeden profesor z chicagské university, který o všecky pacienty přišel, když nová Lorenzova methoda orthopedická do Ameriky pronikla, a zvláště, když si Lorenzův assistent, dr. Mueller, zařídil v Chicagu kliniku. Dr. Lorenz schválně konal do Ameriky letos v červenci cestu druhou, aby sám na vlastní oči viděl výsledky své práce a aby obvazy svých pacientů sám převázal. Tu se přesvědčil, že se všecka jeho práce setkala s výsledky nejlepšími a mnoho operovaných bylo docela uzdraveno. Od Armourovy rodiny má Lorenz několik dopisů, které dosvědčují, že jest stav jejich dítěte docela uspokojivý a že jest na nejlepší cestě k uzdravení.

NĚMECKO.

Nová děla.

Berlín, 28. září. — Při posledních manevrech se "shledalo", že německá armáda potřebuje nová děla. Stará naprosto nedostačují. S opatřením jich jest takový spěch, že ihned objednána u Kruppa, ačkoli jest k tomu třeba předběžného schválení říšského sněmu. Vláda jest patrně jista, že se jí ho beze všeho dostane. Změna tato bude státi ohromné peníze.

Vojenští banditi.

Berlín, 28. září. — Vojenský soud v Koblenci odsoudil dnes dva mušketýry na 7½ roku do vězení a k ztrátě cti na 10 let. Věc, o kterou se jednalo, vzbudila velikou pozornost. Oba oni vojáci utekli od pěšího pluku č. 28., jehož 2. prapor jest v Koblenci, kdežto 1. a 3. jsou v Ehrenbreitsteinu, a položili blíže městečka Traubu přes železniční koleje těžké pražce, aby se vyšinul rychlovlak, jenž měl v brzku přijeti, z kolejí a aby pak mohli cestující oloupiti. Dosažených tak peněz chtěli použíti k útěku do ciziny. Však jich plán byl v posledním okamžiku odhalen a tím bylo zabráněno veliké katastrofě. Zlotřilí vojáci byli zatčeni a ve vazbě se také přiznali. Soud s nimi netrval pak dlouho.

Rozumná věc.

Berlín, 28. září. — Německý automobilový klub uzavřel, že svolá mezinárodní konferenci, na níž má být pojednáno o tom, jak by se dala učinit přítrž řádění různých automobilových blázů, kteří jezdí stále a s nesmyslnou rychlostí a spůsobují tím mnoho neštěstí. Tento krok se pozdravuje všeobecně a velikou radostí, neboť vzrůstá následkem množení se automobilů také nebezpečí pro tělo i život.

Neštěstí v železárně.

Berlín, 28. září. — V největší a nejpřednější hornoslezské železárně, zvané Laurahütte, událo se dnes hrozné neštěstí, jehož rozsah nemohl být až dosud zjištěn. Ve ficinské šachtě, kde pracovali horníci nastal výbuch třaskavých plynů a jak se zdá, byla většina dělníků zabita nebo poraněna. Dosud bylo zjištěno, že jsou dva zabití a 17 poraněných, však mohla být teprve prozkoumána malá část šachty. Jest obava, že jest počet obětí velmi veliký.

Těžké tresty pro vojáky.

Berlín, 29. září. — "Vorwaerts" upozorňuje na těžké tresty, jimiž stiženo bylo několik vojáků, poněvadž o posledních manevrech buď odepřeli poslušnost' anebo se dopustili jiných přestupků proti svým představeným. Několik vojáků kteří napadli a zbili svého šikovatele, posláno bylo do žaláře na dlouhý čas. Jeden z nich odsouzen na deset roků na pevnost', ostatní na lhůty od tří do šesti let.

Ve státních úřadech bují úplatnost' a zkaženost' velikou měrou. Zmínili jsme se již o zatčení kancelisty z úřadovny státního návladního v Berlíně, Haganzovi, jenž prodával vyšetřovaným tajemství obžaloby proti nim. Ten nyní postaven před soud, který budí velikou sensaci a očekávají se sensační odhalení. Obžalovaný se přiznává k několika přestupkům, jež mu dokázány, ostatní nedokázané dosud popírá. V jednom případě dostal 6000, v jednom 7000 a v jednom dokonce 20.000 marek za prodané listiny. Takových případů jest ostatně více. Právě byl odsouzen jeden úředník v ministerstvu vnitra na čtyři roky do žaláře za to, že padělal podpis ministra financí, Rheinhabena.

Ve Freiburgu na řece Unstrutu otevřeno bylo právě museum, věnované památce otce německého turnerstva, Jahna.

Vojáci kamenují důstojníky.

Berlín, 29. září. — Zástup vojáků od druhého pluku granátnického napadl tyto dny v Reicherthausen několik důstojníků, kteří jeli kolmo po silnici, a házel na ně kamením. Patnáct vojáků bylo zatčeno a dopraveno do Heidelberku k soudu. K témuž pluku náleželi čtyři vojáci, kteří, jak na jiném místě zprávu přinášíme, byli velice krutě potrestáni za to, že se o manevrech vzbouřili proti svému poddůstojníkovi a zbili jej. Šikovatel ten jmenuje se Peters a jest znám pro svoji ukrutnost. Jeden z vojáků dostal deset roků na pevnosti, jeden šest a dva po třech letech. Socialistický list Vorwaerts píše o tom a porovnává tyto těžké tresty s nepatrným potrestáním známého poručíka Huessenera, který dostal půl třetího roku žaláře za zavraždění svého kamaráda, a ještě má naději na milost' se strany císaře. Jisto jest, že se vláda bojí vnikání myšlenky socialistické do armády a proto každou vzporu tak krutě trestá. Ví se, že po skončení soudu s útočníky Petersovými vojáci důstojníkům hrozili. Časopis Vorwaerts každodenně přináší celé řady rozsudků proti důstojníkům a poddůstojníkům, kteří se týrání vojáků dopouštějí. Tresty takové jsou celkém nepatrné u porovnání s jejich skutky.

Také podmořské čluny.

Berlín, 30. září. — V Kielu konají se pokusy s novým podmořským člunem, jehož plány byly schválně pro německé námořnictvo zhotoveny. Pokusy, jež se konají pod dohledem prince Jindřicha, jsou drženy v přísné tajnosti a proto nelze říci, jak bude nový člun vypadat.

Dr. Baganz, obviněný, že z úřadovny státního návladního prodával obžalovaným opisy listin a vydělal tím spůsobem 100.000 marek, odsouzen byl na čtyry roky do vězení, jeho žena, která mu v tom pomáhala, na šest měsíců.

Papež Pius X. poslal císaři Vilémovi vlastnoruční dopis, jehož odevzdání svěřeno bylo prelátu Wilpertovi. Vyslovujet' mu v něm své přátelské pozdravení.

Z trestnice v Halle nad Saalou uprchl odsouzený vrah Lenning, jenž se ukryl v sousedních lesích a odtamtud přepadává lidi. Byla na něho podniknuta honba, jež se však nesetkala se zdarem. V celém okolí jest následkem toho veliký postrach.

Veliké ztráty.

Berlín, 30. září. — Veliké jsou ztráty, jež utrpělo Německo v posledních 12 měsících následkem stávek. V té době bylo 861 stávek, jichž se súčastnilo 56.000 dělníků, kteří ztratili na mzdě půl třetího milionu marek. Z těchto stávek setkalo se 350 s úplným výsledkem, 156 s částečným výsledkem a při zbytku nebylo docíleno ničeho.

RUSKO.

Čistý policejní úředník.

Petrohrad, 28. září. — V. Subatov, náčelník tak zvané státní policie v Petrohradě, sesazen byl z úřadu a poslán do vyhnanství v gubernii tambovské. Dopustil se mnoha přečinů, jež se všecky na veřejnost' ani nedostaly. Ví se jen, že si velmi často rád hrál na agenta provokatéra. Podněcoval totiž bouře, aby mohl lidi jinak nevinné zatýkati, bíti a do žaláře připravovati. Ví se, že zvláště za stávky v Oděse před mnoha týdny mnoho bouří podnítil. Také k tomu nabádal své podřízené, kteří jej konečně ministerstvu udali.

Srážka mezi Armeny a kozáky.

Tiflis, 28. září. — Při přenášení majetku Armenského kostela v Šuše na ruské úřady dle carského úkazu ze dne 25. července došlo k srážce mezi Armeny a kozáky.

Rozčilení Armenové uspořádali před guvernérovým obydlím demonstraci a kamenovali oddělení kozáků, kteří je chtěli rozehnati. Při tom bylo také střileno ze zástupu i osobami na balkonech a střechách sousedních domů, načež vypálili kozáci salvu. Dle úředního výkazu byli dva kozáci a jeden výtržník zabiti. Kolik bylo raněných se neví, poněvadž je Armenové v panující temnotě odnesli.

Podobné arménské výtržnosti udály se nedávno blíže Jelizabetpolu a v Baku a Karsu.

Nový ministr války.

Petrohrad, 30. září. — O změně v ministerstvu oznamují se dnes zprávy poněkud jiné nežli byly včerejší. Ministrem války stane se prý generál Sacharov, náčelník generálního štábu. Na generála Kuropatkina, dosavadního ministra, svaluje se stejně jako na Witta zodpovědnost za poslední nepříjemnosti, které mělo Rusko ohledně Mandžurie. To znamená velkou změnu politiky ruské na dálném východě i na evropské hranici. Tak armádní base v Kievě, jejížto mužstvo stojí podél hranic německých a rakouských, má býti zmenšena.

SRBSKO.

Odsouzení důstojníci.

Bělehrad, 30. září. — Myslí se, že někteří z odsouzených důstojníků nepřijmou královské milosti, kdyby jim byla nabídnuta. Před svým odsouzením prohlásili, že se chtějí svěřiti vojenskému soudu, složenému z jejich soudruhů v řadách důstojnických, a rozhodne-li tento proti nim, pak že jsou volni přijmouti i každý trest nejtěžší.

ITALIE.

Papež pamatuje na příbuzné.

Řím, 28. září. — Papež Pius X. nezapomíná na členy své rodiny a jiné bližší příbuzné. Nedávno povolal do Říma své tři sestry, jež s ním dříve v Benátkách žily, vykázal jim příbytek v jednom papežském domě a postaral se o to, aby byly na vždycky dobře zaopatřeny. Nyní ustanovil svého bratra Angela vrchním účetníkem ve Vatikáně. Také různým svým přátelům z Benátek udělil ve Vatikáně místa dobrá a výnosná. Římským kněžím se to nelíbí a tu a tam slyšeti jest reptání.

Smiřování s italskou vládou nepokračuje tak, jak se při nastoupení papežově očekávalo. Papež nařídil svému vyslanci u francouzské vlády, Lorenzellimu, aby Paříž na několik týdnů opustil tak aby se tam nemusil setkati s italským králem, který brzo na návštěvu přijede.

Nejvíce sensace budí papežova snaha, porušiti zvyk, od roku 1870 udržovaný, podle něhož zůstává "vězněm" vatikánským a neopouští svého paláce nikdy. Papež dává opravovati mnohé své paláce za hradbami Vatikánu a různým jiným způsobem dává na jevo, že zůstati ve Vatikáně uzavřen nijak nemíní. Tyto dny navštívil jej opat proslaveného kláštera na Monte Cassini. Když odcházel, vyslovil se papež k němu: "Děkuji vám za návštěvu a doufám, že vám ji brzo budu moci na Monte Cassinu oplatit." Přítomní byli tím velice překvapeni, neboť tím papež přímo řekl, že chce z Vatikánu vyjíti. Pius X. na jejich udivení odvětil slovy písma: "Modlete se, neboť vše bude dáno těm, kdož se modlí."

ŠPANĚLSKO.

Žádné sloučení.

Madrid, 29. září. — Jednalo se o spolčení stran socialistické a republikánské ku společné akci o příštích volbách. Republikáné si spolupůsobení toho přáli, však socialisté je zamítli. Padesát jejich skupin ze sedmdesáti hlasovalo proti tomu.

TURECKO.

Vrah vyznamenán.

Soluň, 29. září. — Bachzar paša, jenž byl hlavním pořadatelem ukrutného vraždění v Kruševě a Smilevu, byl vyznamenán řádem Mežidie první třídy. Je to nejvyšší turecký řád vůbec. Z místa svého dosavádního působení byl poslán do Kastorie a sotva tam přišel, již dal o sobě slyšet. Šest vesnic bylo tam již vypáleno a obyvatelstvo povražděno, úplně dle spůsobu, jakým se to dělo v Kruševu.

TURECKO.

Povstání se protáhne.

Sofia, 30. září. — Vůdcové povstalců prohlašují, že si v povstání nedají zimou nijak překážeti. Snáší již tolik útrap, že jim zima přídavkem k tomu nijak neuškodí, za to tím více bude překážeti Turkům, až budou muset za povstaci do horských průsmyků. Turecké vojsko jest větším dílem z Malé Asie a Mezopotamie, z krajin teplých, zimy nesnese a v krajině se nevyzná. Proto se myslí, že mu pokračování v boji přinese tím více obtíží. Všecko ovšem bude záležeti na tom, na čem se uradí car s císařem Františkem Josefem.

Dne 27. září. přepadli povstalci Razlog bombami, ale turecká posádka odrazila je, spůsobivši jim jisté ztráty. Jeden kurýr, přibylý z Rilo, oznamuje, že v neděli v noci bylo město Razlog v plamenech. Jiná bitva svedena byla nedaleko Ochridy, dvacet osm mil od Monastiru, v níž bylo padesát Turků zabito a mnozí poranění. Ve městě Ochridě bylí pozatýkáni všichni Bulhaři a obvinění, že jsou dorozumění s povstalci, a posláni v okovech do Monastiru.

Z Plovdiva se sděluje, že tamnější úřady rozdávají obyvatelstvu ve městě i v okolí zbraně, aby se mohlo bránit, kdyby turecké vojsko do Bulharska vtrhlo. Zvláště pohraniční vesnice jsou dobře ozbrojeny.

Po Macedonii všude rozeslány byly rozkazy, aby další vojenské kroky byly zastaveny. Zdá se, že turecké vládě docházejí peníze a proto uvítala přátelské vyjednávání se strany Bulharska s radostí. Proto však se přece ještě dopravuje zbraně a střelivo ze Soluně dále do vnitrozemí.

Američtí missionáři poslali nové žádosti vyslanci Leishmanovi a britickému vyslanci O'Connorovi, aby jim vymohl u sultána dovolení, súčastniti se práce společnosti červeného kříže, anebo samostatně rozdíleti podporu hladovícímu obyvatelstvu v Macedonii. Sultán to asi nedovolí.

Povstalci přepadli město Bučevo a oznamuje se, že bojují s tureckým vojskem ostrou bitvu. Mnoho Turků padlo a střelbu z děl slyšeti jest na velkou vzdálenost.

Vrchním velitelem vojska v Macedonii jmenován ministrem války Omar paša a dáno mu na vybranou, aby si zvolil místo svého hlavního stanu. Jmenování to bude muset být ještě povoleno sultánem.

V okresu losengradském dopouští se albanské vojsko hrozných hanebností. Jest utábořeno v domech bulharských již po několik týdnů a hospodaří tam dle libosti. Muže již skoro všecky povraždilo, ženy a dívky jsou zhanobovány a mnoho jich již rozesláno do rozmanitých tureckých haremů. Všecky bulharské domy jsou poznamenány, aby se vědělo, kam se má vaiknouti, kdyby bylo nařízeno všeobecné vraždění. Město jest obklopeno vojskem a nikdo nesmí tam ani odtud.

Britický vyslanec, Sir O'Connor, podal sultánovi notu své vlády, v níž Velká Britanie oznamuje, že souhlasí s reformami rusko-rakouskými, ale považuje je za nedostatečné. Potřebovaly by mnoha oprav.

V Londýně odbývána byla v St. James Hallu schůze v zájmu Macedonie pod předsednictvím biskupa z Worcesteru. Byly přijaty resoluce, vyzývající vládu, aby napamáhala k tomu, aby byla turecká vláda z Evropy vyhnána.

Cařihrad, 30. září. — Bylo vydáno císařské irade, jímž se povolává 50.000 nováčků v obvodech 2. a 3. armádního sboru, aby byly doplněny prapory řadového vojska v Macedonii.

Poslední varování povstalcům.

Sofia, 30. září. — Ve vilajetu bitoljském nalepují turecké úřady plakáty, v nichž hrozebnými slovy vyzývají povstalce, aby se vrátili do svých domovů. Praví se v nich mimo jiné: "Ještě naposled vyzýváme ony Bulhary, kteří se dali svésti, tak že opustili své domácí krby a svá zaměstnání, aby se vrátili do svých domovů a vesnic. Ti, kteří neuposlechnou a neuvěří slovům a slibům císařské vlády, budou pronásledováni nejpřísnějším spůsobem a domy jejich zničeny."

Povstalci vydali sepsání tureckých ukrutností ve vilajetu bitoljském vůči povstalcům. Jsou to věci hrozné. Turci dopouštěli se mnoha ukrutností zvláště na bezbranných ženách a dětech, neboť neměli po ruce mužů, na nichž by mohli pomstu svoji provésti. Mezi jiným mnoho malých dětí usmrtili tím způsobem, že je házeli se skal. Přes 200 mužů bylo usmrceno, ale daleko více žen a dětí. Praví se v listině této, že 120 zajatců z vesnice Nevesko, mezitím co byli vedeni do Monastiru, bylo tureckým vojskem povražděno. Na jiném místě osmnáct žen ztýráno, načež zavřeny do kůlny, která byla zapálena. Všecky uhořely.

VELKÁ BRITANIE.

Nový lord mayor.

Londýn, 29. září. — V dnešní schůzi aldermanů v Guildhallu byl zvolen alderman sir James Thomson Ritchie bratr zemřelého kancléře pokladu londýnským lord-mayorem pro příští rok, jako zástupce sira Marka Samuela.

Krise se prodlužuje.

Londýn, 30. září. — Nikdo neočekával, že se krise, spůsobená odstoupením Chamberlaina a tří jeho soudruhů z kabinetu na tak dlouho protáhne. Prodlužováním jejím trpí země velice. Všecky obchody ve větším slohu vázanou, neboť není jistoty o příští vládní politice. Lord Milner dosud se nerozhodl, přijme-li nabízený úřad ministra osad po Chamberlainovi. Hlavní překážkou v tom jest ta okolnost, že Milner byl dosud volným mužem, který se pro žádnou stranu neprohlásil. Lnul ke konservativcům, ale poněvadž viděl, že prohrávají, čekal, až jak to dopadne, aby se mohl třeba prohlásiti za liberála. Nyní kdyby vstoupil do kabinetu konservativního, musil by přiznati barvu předčasně. Však více bude záležeti na obsazení místa ministra financí, který by souhlasil s celní politikou Balfourovou, ale zároveň byl státníkem prvního řádu a mužem velice schopným. Takových snad v Anglii není. Všichni velcí finančníci jsou pro svobodný obchod.

ČÍNA.

Mnoho ruského vojska.

Peking, 29. září. — Vojenská síla Ruska na dalekém východě jest v poslední době následující: V Mandžurii vlastní 50.000 mužů všech zbraní, mezi tím také osmnáct baterií dělostřelectva. Na dopravních liních mezi Port Athurem a Amurem 110.000 mužů, v Port Arthuru a Talienwanu 90.000 mužů. V okolí Port Arthuru zřízeno bylo třicet velikých pevností a padesát jiných staví se dále u vnitrozemí. Všecka návrší se opevňují. V Port Arthuru jest vedle toho stále čtyřicet válečných lodí a v Dálném jiných čtyřicet. Tři válečné lodě, dva křižáky a čtyři lodě torpedové jsou na cestě do čínských vod, aby posádku tuto sesílily. Tato výzbroj nejlépe dokazuje, že Rusko nemá v úmyslu z Mandžurie se vystěhovati. Zároveň je to také objasněním nečinné ruské politiky na Balkáně.

Tiencin, 30. září.—Následkem zuření dýmějového moru v Petangu, při Pečilském zálivu, spojily se cizí vojenské úřady s Čínou a utvořily kolem onoho města námořní kordon.

MEXIKO.

Statečná dívka.

Město Mexiko, 28. září. — President Djaz odporučil kongresu, aby udělil čestnou medalli slečně Manuele Floře Gomezové, dceři starosty města Linares, za neobyčejnou statečnost' a obětavost', kterou osvědčila za nedávného propuknutí žluté zimnice ve městě. Dívka ujala se úřadu mayora, pak městského klerka, právního zástupce, pokladníka a konečně, což bylo nejobtížnější, vrchního zdravotního komisaře. Všichni tito úředníci buď se rozstonali, nebo umřeli, nebo město opustili. První, kdo byl ve městě nákazou postižen, byl starosta Mariano Gomez. Jeho dcera, která byla dosud jeho tajemnicí, uvázala se ihned v otcův úřad. Za několik dní byla již nákaza rozšířena tak, že každý, kdo jen mohl, utíkal ve strachu do hor. Městské úřady byly rychle opuštěny a přítelkyně starostovy dcery přemlouvaly Manuelu, aby uprchla s nimi. Však ona toho neučinila. Ujala se správy města, když nikdo jiný nechtěl úkol ten přijmouti, a napomáhala státním úřadům v boji proti nemoci. Hlavní její zásluhou jsou úsilovná zdravotní opatření, jimž se konečně podařilo nákazu vykořeniti. Město mívalo 15.000 obyvatelů, ale nyní počet ten sklesna 3000. Dívka osobně nemocné navštěvovala a nákazy se nikdy neleka-

. . .

Chicago, Ill., 1. října, 1903.

Pět lidí usmrceno.

Poblíž Hawthorne udála se osudná srážka osobního vlaku železnice Wisconsin Central s karou trati 52. avenue.

Včera večer, když osobní vlak železnice Wisconsin Central uháněl s plnou rychlostí, vrazil poblíž závodiště v Hawthorne do elektrické káry trati 52. ave., při čemž pět osob bylo usmrceno a devět poraněno. Neštěstí přivoděno bylo tím, že motorák na kluzkých kolejích nemohl káru zastaviti. Lokomotiva vrazila do zadní části káry, z níž kusy odnešeny byly na vzdálenost' 100 stop po trati.

Usmrceni byli: Černoch Joe Butler, na závodišti v Harlem co pomocník zaměstnaný a známý tam pode jménem "Kentucky Bill". — James Gallagher z Elmyra, N. Y., zemřel na blízku místa neštěstí, když byl odvážen do nemocnice. — William Griffin z Kansas City, výpomocný cvičitel na závodišti. — Fred Roberts z čísla 2254 State ul., hoch zaměstnaný ve stájích závodiště. — J. William, jockey, který včera při posledním závodu v Harlem jel na koni "Carat" a dojel s ním druhý k cíli.

Poranění byli: Jockey Adkins má nohy rozdrceně a utrpěl zranění vnitřní; James Corrigan je poraněn lehce; Charles Cross, zvaný "Humpy" a zaměstnaný u J. L. Slaughtera, byl tak zraněn, že nejspíše zemře. — Dennis Enright, kondukter káry, seskočil ještě v čas a poranil se jen lehce. — Del Fountain, majitel závodních koní, je těžce poraněn na hlavě a na rukách. — John Gibner, motorák, bytem na 43. a Ogden aves., je zraněn na hlavě a jinde, nikoliv však nebezpečně. — George Merkley, William Nutt z Buffalo, N. Y., bydlící zde na 48. courtu, cvičitel u John F. Barrett & Co. — Louis Strubie, hoch zaměstnaný ve stáji, má rozdrcená ramena a utrpěl poranění vnitřní.

Někteří z raněných byli dopraveni do nemocnic, zvláště do nemocnice sv. Antonína na Marshall boulevardu. První pomoc poskytli zraněným lékaři, kteří byli přivoláni na místo neštěstí.

Osobní vlak, jenž neštěstí způsobil, nestaví u 52. ave., nýbrž půl míle východně od křižovatky s tratí Belt Line zastaví na chvilku a hledí to dohoniti zvětšenou rychlostí, tak že okolo Hawthorne uhání s větrem o závod. U 52. ave. není žádných šraňků.

Elektrická kára jela směrem severním a vezla asi 15 cestujících, kteří přisedli u vchodu na závodiště asi ½ míle jižněji. Když se blížila ke kolejím železničním, seznal motorák, že nemůže zastaviti následkem kluzkých kolejí. Zatáhl brzdy vší silou, ale nebylo to nic platno. Když kára kobrtala přes železniční koleje, srážka byla nevyhnutelnou. Jeden cestující, když hnal se z káry ven, srazil dolů také motoráka a tím nejspíše zachránil život sobě i jemu. Většina cestujících však zpozorovala nebezpečenství již pozdě. Kára byla napolo otočena a tlačena lokomotivou na vzdálenost' skoro 100 stop, načež odhozena byla do příkopu podél tratí. Nezůstalo z ní nic než trosky. Jeden cestující vylezl z trosek úplně zdráv; neutrpěl nic než trochu otřesení nervů.

Někteří z usmrcených byli zle zohaveni; jednomu byla utržena hlava, druhý byl rozjet na dvě části.

Ředitel Consolidated Traction Co., jejíž majetkem byla zasažená kára, prohlásil, že železnice Illinois Central, která je majitelkou tratě, na níž neštěstí se přihodilo, byla mnohokráte vyzvána, aby postavila před křižovatkou 52. ave. šraňky.

V Chicagu bylo během měsíce září na kolejích železnic a pouličních drah usmrceno 53 lidí a více než 100 osob bylo zraněno a zmrzačeno.

Skonal v nemocnici.

V okresní nemocnici v noci na včerejšek skonal krajan František Aulický, jenž bydlel v čís. 574 Laflin ul. Zaměstnáním byl truhlář a ve středu, dne 16. září, ubíraje se v továrně, kde pracoval, po schodech dolů, uklouzl a spadl. Rozrazil si pravou nohu a celou si ji rozdrásal. Byl nejprvé dopraven domů, ale jelikož nebylo tam nikoho, kdo by jej ošetřoval, nařídil dr. A. Radešínský, aby převezen byl do okresní nemocnice. Canalportská policie jej tam dopravila. Ač stav jeho nevzbuzoval z počátku žádných obav, počalo mu najednou býti hůře a hůře, až konečně smrt, ta dobroditelka všech trpících, učinila životu jeho včera v noci konec.

František Aulický oddán byl nemírnému pití, a jak se praví, přispělo to také k jeho neočekávané smrti.

Po dva měsíce žil sám v bytu, neboť manželka jeho Albína s pěti dětmi se odstěhovala, nemohouc dále snášeti výstřednosti jeho. Žije u svých rodičů v Coal City, Ill., kam jí o smrti mužově včera zpráva byla podána.

Neví se proto dosud, kdy pohřeb bude odbýván, ač nad mrtvolou byl již včera dopoledne inkvest odbýván.

Frant. Aulický byl členem řádu Česká Koruna, čís. 107 Č. S. P. S., lože Žižkův Palcát, J. T., a truhlářské unie. Byl 39 let stár.

Pro pohodlí, dobrou posluhu, jídla a nízké jízdné patronisujte dráhu Nickel Plate. Má dobrou trať, skvostně vypravené vlaky a první třídy jídla, která se předkládají dle amerického klubovního vzoru v ceně od 35 centů do $1.00. Denně vysílány jsou v každý směr tři vlaky. Jízdné vždy to nejnižší. Žádné přemrštěné jízdné na žádném vlaku této trati. Lístky se prodávají v čís. 111 Adams ul., nádraží na La Salle ul., roh Van Buren a La Salle ul. u zvýšené dráhy Loop. 23

Nebezpečné dobrodružství.

Tři detektivové svedli ve tmě soubor s lupiči.

Bylo včera krátce po 2. hodině ranní, když byla policie uvědoměna, že v domě "Royal Express Company" v č. 184 Wells ul. řádí lupiči. Detektivové McKune, Maher a Loftus hned spěchali k udanému domu, kde se nejdříve přesvědčili, že zadní dvéře byly vypáčeny a vyvráceny. Ve tmě stoupali dále, ale když vstoupili ke schodům, byli uvítáni palbou z revolverů. Ježto kule detektivům hvízdaly kolem uší, uznali za nejmoudřejší, vrhnouti se na zem, načež po čtyřech ve tmě lezli ku předu, aby lupiče polapili. V několika minutách bylo asi 15 ran vypáleno, ale nikdo nebyl poraněn. Lupiči, když viděli, že takovým způsobem ven se nedostanou, učinili náběh ke dveřím, ale narazili tam na detektiva McKuneho, jenž tak důrazně dal jim cítiti svoji přítomnost, že se mu vzdali. Mezitím přispěchal seržant Sullivan s několika policajty, jichž silná paže měla ještě dosti práce. Když totiž zatčení byli odváděni, spozoroval detektiv Loftus třetího lupiče, který se právě přehoupl přes plot. Hned asi šest policajtů pustilo se za ním, pronásledovali jej, v brzku ho dohonili a přemohli. Na stanici udali polapení dlouhoprstí ptáci, že se jmenují Josef Lanahan, John Warner a Louis Hart. Jsou to vesměs lotříci dobře policii známí, kteří nedávno propuštěni byli ze státní trestnice. Kapitán Rehm je přesvědčen, že tím dostal do rukou lotry, kteří mají na svědomí četné jiné zločiny.

Farmář z lowy, Fred Reinitz, bude-li mluvit pravdu, až přijde domů, musí doznati, že v Chicagu se stal chytřejším, ale že ho to stálo slušnou sumičku peněz. Přijel sem v úterý s peněženkou, dobře napilněnou, aby se podíval, jak Chicagčané oslaví stoleté